ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ ANTONIO SAGGIO

της 17ης Ιουνίου 1999 *

Πραγματικά περιστατικά και διαδικασία

1. Με δικόγραφο που πρωτοκολλήθηκε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 10 Νοεμβρίου 1998, η Επιτροπή άσκησε κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας προσφυγή λόγω παραβάσεως βάσει του άρθρου 169 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 226 ΕΚ), ζητώντας από το Δικαστήριο να αναγνωρίσει ότι το καθού κράτος παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη και την οδηγία 94/47/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 1994, περί της προστασίας των αγοραστών ως προς ορισμένες πλευρές των συμβάσεων που αφορούν την απόκτηση δικαιώματος χρήσης ακινήτων υπό καθεστώς χρονομεριστικής μίσθωσης (στο εξής: οδηγία) [1].

2. Η εν λόγω οδηγία, που εκδόθηκε βάσει του άρθρου 100 Α της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρου 95 ΕΚ), ορίζει, στο άρθρο 12, παράγραφος 1, ότι «τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την (...) οδηγία, το αργότερο τριάντα μήνες μετά τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*».

3. Με την προσφυγή της η Επιτροπή ισχυριζόταν ότι οι ελληνικές αρχές δεν της είχαν κοινοποιήσει τίποτε περί θεσπίσεως των μέτρων που ήσαν αναγκαία για να εφαρμοστεί στην ελληνική έννομη τάξη η οδηγία, ούτε διέθετε από άλλη πηγή πληροφορίες από τις οποίες να μπορεί να συναγάγει ότι είχαν θεσπιστεί τέτοια μέτρα. Γι' αυτό, η Επιτροπή, ακολουθώντας τη διαδικασία του άρθρου 169, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης, απέστειλε, στις 9 Σεπτεμβρίου 1997, στην Ελληνική Κυβέρνηση έγγραφη όχληση, με την οποία της καταλόγιζε παράβαση της υποχρεώσεως να θέσει σε εφαρμογή την οδηγία και την καλούσε να υποβάλει ενδεχόμενες παρατηρήσεις.

4. Με επιστολή της 11ης Νοεμβρίου 1997, η Ελληνική Κυβέρνηση γνωστοποίησε στην Επιτροπή ότι είχε ήδη καταρτίσει σχέδιο υπουργικής αποφάσεως που περιείχε τις επίμαχες διατάξεις. Προσέθετε ότι η διαδικασία εγκρίσεώς της εκκρεμούσε.

5. Στις 16 Ιανουαρίου 1998, η Επιτροπή, μη έχοντας λάβει από τις ελληνικές αρχές καμμία κοινοποίηση περί θεσπίσεως των επιδίκων μέτρων, τους απέστειλε αιτιολογημένη γνώμη, με την οποία τους καταλόγιζε παρά-

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η ιταλική.

1 — ΕΕ 1994, L 280, σ. 83.

βαση των υποχρεώσεων που απέρρεαν από την οδηγία και τους έτασσε δίμηνη προθεσμία για να συμμορφωθούν προς αυτήν.

6. Λαμβάνοντας υπόψη την παραπάνω θέση την οποία έλαβαν οι ελληνικές αρχές, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι αυτές δεν είχαν προβεί στη μεταφορά της οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο και, ως εκ τούτου, άσκησε κατ' αυτών την υπό κρίση προσφυγή.

Περί της υπάρξεως της παραβάσεως

7. Κατά το τρίτο εδάφιο του άρθρου 189 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 249 ΕΚ), η οδηγία δεσμεύει κάθε κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται όσον αφορά το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα. Κατά το πρώτο εδάφιο του άρθρου 5 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 10 ΕΚ), τα κράτη μέλη λαμβάνουν κάθε γενικό ή ειδικό μέτρο κατάλληλο να εξασφαλίσει την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη Συνθήκη ή προκύπτουν από πράξεις των οργάνων της Κοινότητας. Όσον αφορά τη μεταφορά της οδηγίας 94/47 στο εσωτερικό δίκαιο, η σχετική υποχρέωση διατυπώνεται ρητά στο προαναφερθέν άρθρο της 12, που ορίζει ότι η προς τούτο προθεσμία λήγει στις 29 Απριλίου 1997 και επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να πληροφορήσουν αμέσως την Επιτροπή, μόλις θεσπίσουν τα κατάλληλα εσωτερικά μέτρα.

8. Η Ελληνική Κυβέρνηση, με το υπόμνημα αντικρούσεως το οποίο κατέθεσε στις 15 Δεκεμβρίου 1998, αναγνώρισε ρητώς ότι δεν είχε ακόμη μεταφέρει την οδηγία στην εσωτερική της έννομη τάξη. Η κυβέρνηση αυτή δήλωνε ότι εγνώριζε κάλλιστα τα χρονικά όρια εντός των οποίων έπρεπε να συμπληρωθεί η εσωτερική διαδικασία συμμορφώσεως προς την οδηγία και ότι ελάμβανε τα μέτρα της για να θεσπίσει τα αναγκαία εθνικά μέτρα το ταχύτερο δυνατόν. Επεσήμαινε σχετικώς ότι το αρμόδιο εν προκειμένω Υπουργείο Αναπτύξεως είχε ήδη καταρτίσει σχέδιο προεδρικού διατάγματος που περιείχε τις επίμαχες διατάξεις και ότι το σχέδιο αυτό θα υποβαλλόταν στο Συμβούλιο της Επικρατείας μόλις συγκεντρώνονταν όλες οι απαιτούμενες υπογραφές. Επιφυλασσόταν να περιλάβει στη δικογραφία αντίγραφο του εν λογω σχεδίου.

Είναι, επομένως, βέβαιο ότι η Ελληνική Κυβέρνηση δεν εξέδωσε τα μέτρα εφαρμογής της οδηγίας εντός της προθεσμίας του άρθρου 12, παράγραφος 1, αυτής και ότι, εν πάση περιπτώσει, δεν γνωστοποίησε στην Επιτροπή τη θέσπιση τέτοιων μέτρων. Ας προστεθεί ότι η εν λόγω κυβέρνηση, αφού αναγνώρισε ρητά την παράβασή της, δεν προσκόμισε κανένα στοιχείο κατάλληλο να τη δικαιολογήσει. Περιττεύει μάλιστα να τονισθεί ότι η απλή κατάρτιση σχεδίου διατάγματος, του οποίου άλλωστε το κείμενο δεν έχει καν περιληφθεί στη δικογραφία, επ' ουδενί λόγω δικαιολογεί την αδράνεια της Ελληνικής Κυβερνήσεως.

Επί των δικαστικών εξόδων

9. Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Εν προκειμένω, η Ελληνική Κυβέρνηση ηττήθηκε, η δε Επιτροπή ζήτησε να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα. Συνεπώς, η εν λόγω κυβέρνηση πρέπει να καταδικασθεί στα δικαστικά έξοδα που υπόκεινται σε αναζήτηση.

Πρόταση

10. Βάσει των προεκτεθέντων, προτείνω στο Δικαστήριο:

— να αναγνωρίσει ότι η Ελληνική Δημοκρατία, μη θεσπίζοντας τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που ήσαν αναγκαίες για να συμμορφωθεί προς την οδηγία 94/47/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 1994, περί της προστασίας των αγοραστών ως προς ορισμένες πλευρές των συμβάσεων που αφορούν την απόκτηση δικαιώματος χρήσης ακινήτων υπό καθεστώς χρονομεριστικής μίσθωσης, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία αυτή και από το άρθρο 189 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 249 ΕΚ)·

— να καταδικάσει την Ελληνική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.